Lietas Nr. 21210091915
Lietas arhīva Nr. K16-0349-15/4

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2015.gada 4.novembrī

Jēkabpils rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Tumanova,
ar tiesas sēdes sekretāri I.Baltmani,
piedaloties prokurorei R.Uļjanovai,

atklātā tiesas sēdē neatliekamības kārtībā iztiesāja krimināllietu, kurā **/pers. A/**, personas kods /pers.kods/, apsūdzēts Krimināllikuma 253.^{2} panta 1.daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Tiesas izmeklēšanā tiesa

k o n s t a t ē j a

[1] **/pers. A/ būdams brīdināts par krimināLatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, izdarīja narkotisko un psihotropo vielu lietošanu šādos apstākļos:**

2015.gada 28.maijā /pers. A/ ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jēkabpils iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieka /pers. B/ lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PA 928118, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 46.panta 1.daļu sodīts ar naudas sodu 20 *euro* apmērā par narkotiskās vielas – hašiša (marihuānas) un psihotropās vielas – amfetamīna, metamfetamīna lietošanu bez ārsta nozīmējuma. 2015.gada 28.maijā /pers. A/ parakstījās par to, ka ir brīdināts, ka par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu nelielā apmērā bez nolūkā tās realizēt, vai narkotisko un psihotropo vielu lietošanu bez ārsta nozīmējuma, ja tā izdarīta atkārtoti gada laikā, iestājas krimināLatbildība.

Neskatoties uz to, /pers. A/ savā dzīves vietā /adrese/, 2015.gada augustā, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, neatļauti, bez ārsta nozīmējuma, tīši lietoja narkotiskās vielas – marihuānu, hašišu, amfetamīnu un kokaīnu. Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.75 narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes (iespaida) noteikšanai un ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti Nr.7215 apstiprina, ka /pers. A/ organismā – 2015.gada 27.augustā plkst.15:35 urīnā tika atrasta tetrahidrokanabinola skābe un amfetamīns. Asinīs atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 8.novembra noteikumiem Nr.847 "Noteikumi par Latvijā kontrolējamajām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" amfetamīns pieder pie aizliegtām sevišķi bīstamām narkotiskām vielām pielīdzinātām psihotropām vielām, I saraksts; kanabiss (hašišs, marihuāna) ir augu valsts produkts ar narkotisku iedarbību, kas klasificēts kā aizliegta, sevišķi bīstama narkotiskā viela, kuras nelegālā aprite un ļaunprātīga lietošana apdraud veselību (I saraksts).

Tādējādi /pers.A/ (turpmāk arī – apsūdzētais) izdarīja kriminālpārkāpumu, kās paredzēts **Krimināllikuma 253.^{2} panta 1.daļā**.

[2] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais pilnībā atzina savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atbilstoši viņam izvirzītajai apsūdzībai, neapstrīdēja noziedzīga nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, uzturēja lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi. Prokurore izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa, uzklausot apsūdzētā, prokurores viedokli un pārbaudot krimināllietas materiālus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi visā apsūdzētajam izvirzītajā apsūdzībā, jo apsūdzētais atzina savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas. Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 427.panta noteikumiem un ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā faktiskās darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 253.^{2} panta 1.daļas, jo apsūdzētais būdams brīdināts par krimināLatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, neatļauti lietoja psihotropās vielas, lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

[3] Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta 3.daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Atzīstot apsūdzētā vainīgumu par pierādītu, noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

[4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta 3.daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā personas raksturojošie dati.

Apsūdzētais dzimis /datums/, tātad viņam uz noziedzīgā nodarījuma brīdi un sprieduma taisīšanas brīdi ir pilni 23 gadi, ir pastāvīga dzīvesvieta, kura ir arī deklarētā *(lietas 20.lp.)*. Par noziedzīgiem nodarījumiem iepriekš nesodīts *(lietas 22.lp.)*.

Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, ka vecākiem ir privātuzņēmums, kur viņš palīdz, dzīvo no vecāku naudas. Pastāvīgo ienākumu nav. Norādīja, ka kopš oktobra mēneša ārstējas no narkotisko un psihotropo vielu atkarības, ārstēšanas kurs vēl nav beidzies, ko apmaksā viņa vecāki. Norādīja, ka izdarīja secinājumus un tādēļ sāka ārstēties. Paskaidroja, ka viņam ir vidējā izglītība un mācīties tālāk neplāno. Apgādībā personu nav, veselības stāvoklis labs, nav veselības problēmu, kas liegtu veikt fizisku darbu

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 253.^{2}panta 1.daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta 2.daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[5.1] Vērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta 2.daļu izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 253.^{2} panta 1.daļas klasificējams kā kriminālpārkāpums. Noziedzīgais nodarījums izdarīts ar nodomu (tīši) un vērsts pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, saistīts ar narkotisko vielu nelegālu apriti, kuras apkarošana ir prioritāra sabiedrības interese. Turklāt noziedzīgs nodarījums saistīts ar kaitējuma nodarīšanu sabiedrības veselībai un dzīvībai.

Noziedzīgā nodarījuma raksturu nosaka apdraudēto interešu (nodarījuma objekta) nozīmīgums, proti "jo nozīmīgāks ir noziedzīgā nodarījuma objekts, tas ir, ar Krimināllikumu aizsargātā interese, jo kaitīgāks ir attiecīgais noziedzīgais nodarījums" *(sk. Krastiņš U. Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņ – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 93.lp.)*.

[5.2] Vērtējot ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, tiesa konstatē, ka ar noziedzīgo nodarījumu nav radīts tiešs mantisks zaudējums. Taču tiesa atzīst, ka noziedzīgais nodarījums apdraud sabiedrības vispārējo drošību, iedzīvotāju veselību un sabiedrisko kārtību.

[5.3] Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā spriedumā minēto raksturojošo informāciju par apsūdzētā personības datiem.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā attieksme norāda, ka viņš ir izvērtējis savas darbības cēloņus un izdarījis secinājumus. Pozitīvi vērtējams, ka apsūdzētais apzinās nepieciešamību ārstēties no narkotisko un psihotropo vielu atkarības un apņemas nākotnē neizdarīt jaunus likumpārkāpumus.

[5.4] Nosakot piemērojamā soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu tiesa par apsūdzētā mīkstinošo apstākli atzīst to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un izdarīto nožēlo.

Apsūdzētā atbildību pastiprinošie apstākļi netika konstatēti.

[6] Nosakot soda veidu un mēru, tiesa papildus iepriekš konstatētajiem apstākļiem ņem vērā Krimināllikuma 35.panta 2.daļā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Izvērtējot minēto, kas noskaidrots par izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un pārējiem apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda veida un mēra noteikšanas, tiesa uzskata, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, šajā kriminālprocesā apsūdzētajam nosakāms Krimināllikuma 253.^{2} panta 1.daļas soda sankcijā paredzētais sods – piespiedu darbs 140 stundu apmērā.

Krimināllikuma 40.pants noteic, ka piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespriežot pamatsodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, un piespiedu darbs ir sabiedrībai būtiski lietderīgāks nekā brīvības atņemšanas sods, piespiedu darba izciešanas rezultātā apsūdzētais tiks motivēts laboties.

[7] No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētais administratīvā kārtā bija aizturēts 2015.gada 27.augustā *(lietas 7.lp.)*, lai veiktu medicīnisko pārbaudi narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes (iespaida) noteikšanai, pamatojoties uz kuras rezultātiem 2015.gada 21.oktobrī ir uzsākts kriminālprocess pret apsūdzēto *(lietas 1.lp.)*. Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka ir piemērojami Krimināllikuma 52.panta 1. un 5.daļas noteikumi un soda izciešanas termiņā ieskaitāms apsūdzētā aizturēšanā pavadītais laiks 2015.gada 27.augustā - viena diena, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 1.daļas 2.punktam atbilst astoņām piespiedu darba stundām.

Tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā administratīvā aizturēšana, kas piemērota saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 253.pantu, pielīdzināma Kriminālprocesa likuma 263.pantā paredzētajam procesuālajam piespiedu līdzeklim, jo abi ir saistīti ar personas brīvības atņemšanu.

Konkrētajā gadījumā, lai ievērotu Kriminālprocesa likuma 1.pantā noteikto, ka kriminālprocesa likuma mērķis ir noteikt tādu kriminālprocesa kārtību, kas nodrošina efektīvu Krimināllikuma normu piemērošanu un krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu bez neattaisnotas iejaukšanās personas dzīvē un ievērotu Kriminālprocesa likuma 25.pantā noteikto principu par dubultās sodīšanas nepieļaujamību, kur šā likuma normas ceturtajā daļā noteikts, ka dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips attiecas uz likumā paredzētu sodu, piespiedu līdzekļu vai obligātu pienākumu noteikšanu, tiesa atzīst, ka piemērotā administratīvā aizturēšana ir pielīdzināma Kriminālprocesa likuma 263.pantā noteiktajam procesuālajam piespiedu līdzeklim – aizturēšanai un atbilstoši Krimināllikuma 52.panta noteikumiem ieskaitāma soda izciešanas termiņā.

Šāda tiesas atziņa atbilst Zemgales apgabaltiesas paustajai atziņai līdzīgā lietā, norādot, ka šādā gadījumā nav pamata nodalīt apsūdzētā administratīvo aizturēšanu no aizturēšanas, kas būtu veicama Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, jo persona ir aizturēta tieši sakarā ar aizdomām par neatļautām darbībām ar narkotiskām un psihotropām vielām *(sk. Zemgales apgabaltiesas 2015.gada 15.jūnija lēmums lietā Nr.11210051814)*.

Līdz ar to /pers. A/ izciestā soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks 2015.gada 27.augustā *(lietas 7.lp.)*.

[8] Apsūdzētajam piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – saglabājams līdz brīdim, kad spriedums stāsies spēkā. Tiesa atzīst, ka nav zudis vai mainījies šī drošības līdzekļa piemērošanas pamats, nav mainījušies tā piemērošanas nosacījumi, kā arī nav noskaidroti citi apstākļi, kas noteica drošības līdzekļa izvēli.

[9] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta 1.daļas 6.punktu procesuālie izdevumi lietā ir 140,40 *euro* par medicīnisko pārbaudi narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes (iespaida) noteikšanai *(lietas 5., 6.lp.)*.

Kriminālprocesa likuma 368.panta 1.daļa noteic, ka procesuālos izdevumus ar tiesas nolēmumu piedzen no notiesātajiem, izņemot šā panta trešajā, ceturtajā, piektajā un sestajā daļā minētos gadījumus. No Kriminālprocesa likuma 368.panta 4.daļas izriet, ka procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta.

Tulkojot Kriminālprocesa likuma 368.pantu, tiesa var lemt par personas atbrīvošanu no procesuālo izdevumu pilnīgas vai daļējas piedziņas tikai tad, ja šādu lūgumu izteicis apsūdzētais (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 13.septembra lēmums lietā Nr. SKK-413/2013*). Apsūdzētais nelūdza tiesu atbrīvot viņu no procesuālo izdevumu samaksas, kā arī lietas materiālos nav dokumentu, kas raksturotu apsūdzēto kā maznodrošinātu personu. Tādejādi tiesa nekonstatē pamatu apsūdzēto atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas. Līdz ar to procesuālie izdevumi atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367.panta 1.daļas 6.punktam, 368.panta 1.daļai no apsūdzētiem valsts ienākumos.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.-530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

1. Atzīt **/pers. A/** par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{2} panta 1.daļā un sodīt viņu ar piespiedu darbu 140 (viens simts četrdesmit) stundas.
2. Ieskaitīt izciestā soda termiņā /pers. A/ aizturēšanā pavadīto laiku 2015.gada 27.augustā - viena diena, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktam atbilst astoņām piespiedu darba stundām.
3. Piedzīt no /pers. A/, personas kods /pers.kods/, valsts labā procesuālos izdevumus kriminālprocesā 140,40 *euro* apmērā.
4. Drošības līdzekli /pers. A/ – uzturēšanās noteiktā vietā – saglabāt līdz sprieduma stājas spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 dienu laikā, iesniedzot sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.
Pilna sprieduma pieejamības datums – 2015.gada 19.novembris.

Tiesnese I.Tumanova